

**ГЕРМАНСКО–МАКЕДОНСКИ
РАЗГОВОРНИК**

(Практикум по Германски јазик-Морфологија)

Д-р Билјана Ивановска

Штип, 2013

Д-Р БИЛЈАНА ИВАНОВСКА

ГЕРМАНСКО–МАКЕДОНСКИ РАЗГОВОРНИК

(практикум по *Германски јазик-Морфологија*)

АВТОР:

Д-р Билјана Ивановска

ГЕРМАНСКО–МАКЕДОНСКИ РАЗГОВОРНИК

(практикум по Германски јазик-Морфологија)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

ПРОФ. Д-Р ГЕЗИМ ЦАФЕРИ

ДОЦ. Д-Р ТОЛЕ БЕЛЧЕВ

ЛЕКТУРА И КОРЕКТУРА:

Д-Р РАНКО МЛАДЕНОСКИ

СОРАБОТНИЦИ:

Марица Тасевска
Габриела Николовска

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент
Охридски", Скопје
811.112.2-25=163.3(035)
811.112.2'366(035)
ИВАНОВСКА, Билјана

Германско-македонски разговорник [Електронски извор] :
(практикум по германски јазик - морфологија) / Билјана
Ивановска. - Штип : Универзитет "Гоце Делчев", 2013
ISBN 978-608-4708-03-2

а) Германски јазик - Разговорници, македонски б) Германски
јазик - Морфологија - Разговорници, македонски
COBISS.MK-ID 93202954

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Доц. д-р Билјана Ивановска

GERMANSKO–MAKEDONSKI RAZGOVORNIK
(Практикум по *Германски јазик-Морфологија*)

ШТИП, 2013

Предговор

Германско-македонскиот разговорник (практикум по предметот *Германски јазик-Морфологија*) е структуриран, пред сè, како практикум за студентите од нематичните факултети кои го изучуваат германскиот јазик како втор јазик, а е наменет за предметот *Германски јазик (како странски јазик-DaF /Deutsch als Fremdsprache/)*, со посебен осврт на неговата граматика, научната дисциплина *морфологија*, и освен за студентите кои го изучуваат германскиот јазик како втор странски јазик, тој е наменет и за сите ученици, студенти и мултипликатори по германскиот јазик кои покажуваат интерес за изучување и восприемање на овој странски јазик. Овој разговорник може да служи и како помошно средство за сите оние кои го изучуваат германскиот јазик како втор странски јазик (DaZ-Deutsch als Zweitsprache) и кои сакаат да стекнат специфични знаења за јазикот во струка, пред сè, за хотелиерството, за туризмот и за гастрономијата.

Разговорникот е структуриран во четири главни делови и започнува со основните правила и принципи на изговорот, за прегласените самогласки, двогласките, ch-варијантите и уште некои согласки специфични за германскиот јазик. Потоа, текстот продолжува со говорните акти за поздравување, запознавање, разделба, општи прашања (Wer ist da? Wer kann...? Wie heißt...? Кој е таму? Кој може...? Како се вика ?), изразување благодарност, потврдување и одрекување, општи временски определби, денови од неделата, месеци, годишни времиња и други говорни акти, потоа продолжува со основните форми и говорните акти што се користат за обраќање, за започнување на разговор, за продолжување на разговор, говорни ситуации во хотел, пречекување на гостин, сместување, говорна ситуација на рецепција, пополнување на формулар на рецепција и сл. Се прикажуваат говорни ситуации од типот: земање на гостинот од хотелот, резервација на соба, резервација на маса за вечера и сл. Се дава основната лексика за приборот за јадење во кујна, за подготовка на јадење, за појадок, ручек и вечера, додатоци за јадење, мени за нарачка, предјадење, главен оброк и десерт. Се вежбаат лексеми од областа на гастрономијата како: видови супи, чорби, готови јадења, видови десерти, јадења на скара и национални јадења, алкохолни и

безалкохолни пијалаци, контактни форми и сл. На крајот од првиот дел се даваат основните и редните броеви.

Во вториот дел од разговорниокот (практикумот) се даваат работни листови за утврдување на знаењата од претходните тематски целини и неколку вежби со цел повторување и утврдување на стекнатите знаења и јазичните компетенции.

Во третиот дел се дава приказ на основната граматика во форма на краток преглед на основните именски групи: именки, заменки, придавки, броеви, а се објаснуваат и глаголите како посебна и специфична зборовна класа во германскиот јазик.

Во четвртиот дел е даден краток речник каде што основните лексеми се дадени по азбучен редослед, се дава нивната припадност по однос на родот, како и нивниот преводен еквивалент.

Од авторката

INHALT СОДРЖИНА

1. TEIL I

Изговор	9
Поздрави	14
Запознавање	14
Разделба	15
Општи прашања	15
Потврдување и одрекување	16
Време	17
Општи временски определби	18
Денови во неделата	18
Годишни времиња	19
Започнување на разговор	19
Обраќање	20
Во хотел	20
Формулар	22
Резервација на маса	25
Прибор	27
Појадок	28
Подготовка	28
Додатоци	29
Мени	29
Предјадења	29
Супи/чорби	29
Готови јадења/јадења по нарачка	30
Јадења на скара	30
Национални јадења	30
Риба	31
Зеленчук	31
Салати	32
Десерти	32
Овошје	32
Вино	33
Алкохолни пијалаци	33
Безалкохолни пијалаци	33
Благодарност	34
Честитки	35
Броеви	35

2. TEIL II	
Anhang – Arbeitsblätter	37
3. TEIL III	
Anhang - Grammatik	48
4. TEIL IV	
Wörterbuch	59
5. Селектирана литература	101

TEIL I

ИЗГОВОР DIE AUSSPRACHE

Германскиот изговор и правопис за странците не претставува посебен проблем. Во основа, зборовите се пишуваат како што се слушаат. Меѓутоа, има гласови за кои треба посебно објаснување. Тоа се, пред сè, прегласените самогласки, двогласките, ch- варијантите и уште некои согласки специфични за германскиот јазик.

ä	како	(e): Mädchen
ö	како	(e): устата за (o) се изговара (e): können
ü	како	(i): устата за (y) се изговара (i): München
ei	како	(aj): meine, Beine
ai	како	(aj): Mai
eu	како	(oj): Leute, heute
äu	како	(oj): Fräulein
au	како	(au): Frauen
ch	како	(h): меко напред: ich, Sicht, Becher, Löcher
ch	како	(h): грлено назад: ach, Nacht, doch, Flucht
h	како	(h): послабо во почетокот на зборот: haben, heute
ng	како	(nk): назално како еден глас: lange, Wange
s	како	(z): пред самогласка: sagen, lessen
sch	како	(š): schön, waschen
sp	како	(šp): во почетокот на зборот: spielen, Sport
st	како	(št): во почетокот на зборот: stehen, Stadt
tsch	како	(č): Deutsch
ts	како	(c): rechts
tz	како	(c): jetzt
v	како	(f): von, vor, Vater
w	како	(v): wer, wo, was, Wasser
x	како	(ks): Marx
z	како	(c): Zimmer, Ziel
ß	како	(s) (ss): heißen, Fluß, Gruß

Самогласката (e) на крајот од зборовите никогаш не е нагласена и се изговара како полуглас. (Гасов, 1993: 106)

Табеларно, горенаведеното го прикажуваме на следниов начин:

Фонетски знак	опис на гласот	пример	пишување
/a/	вокал, краток	half/half	a
/a:/	вокал, долг	kam /ka:m/ Haar /ha:r/ fahren /'fa:rən/	a aa ah
/ae/	ДИФТОНГ	mein /maɪn/ Mai /maɪ/	ei ai
/ao/	ДИФТОНГ	aus /aʊs/	au
/b/	КОНСОНАНТ	bin /bɪn/	b
/ç/	КОНСОНАНТ	ich /ɪç/ einig /'aɪnɪç/	ch g ¹⁾
/d/	КОНСОНАНТ	drei /draɪ/	d
/e:/	вокал, долг, затворен	leben/ 'le:bən/ Meer /me:r/ mehr /me:r/	e ee eh
/ɛ/	вокал, краток, отворен	hätte /hɛtə/ Recht /rɛçt/	ä e
/ə/	вокал, краток	beide /'baɪdə/	e ²⁾
/f/	КОНСОНАНТ	fünf /fʏnf/ hoffen /'hɔfən/ vier /fi:r/	f ff v
/g/	КОНСОНАНТ	ganz /gants/	g
/h/	КОНСОНАНТ	hat /hat/	h
/ɪ/	вокал, краток, отворен	bist /bɪst/	ı
/i:/	вокал, долг, затворен	gibt /gi:pt/ Brief /bri:f/ sieht /zi:t/	ı le ieh
/j/	КОНСОНАНТ	ja /ja:/	j
/k/	КОНСОНАНТ	kam /ka:m/ wecken /'vɛkən/ Berg /bɛrk/	K ck g ³⁾
/l/	КОНСОНАНТ	wohl /vo:l/ wollen /'vɔlən/	ı ll
/m/	КОНСОНАНТ	man /man/ kommen /'kɔmən/	m mm
/n/	КОНСОНАНТ	nein /nɔɪn/ Bonn /bɔn/	n nn
/ŋ/	КОНСОНАНТ	lang /laŋ/	ng

/o:/	вокал, долг, затворен	Woge /'vo:gə/ Moos /mo:s/ wohnen /'vo:nən/	o oo oh
/ɔ/	вокал, краток, отворен	soll /zɔl/	o
/ø:/	вокал, долг, затворен	schön /ʃø:n/ Söhne /'zø:nə/	ö öh
/œ/	вокал, краток, отворен	könnt /kœnt/	ö
/əʏ/	дифтонг	heute /'hɔʏtə/ läuft /lɔʏft/	eu äu
/p/	консонант	Post /pɔst/ Lippe /'lɪpə/ Lieb /li:p/	P pp b ⁴
/r/	консонант	hören /'hø:rən/ Herr /hɛr/	r rr
/s/	консонант	hast /hast/ müssen /'mʏsən/ muß /mʊs/	s ss ß
/ʃ/	консонант	schön /ʃø:n/ sprach /ʃpra:x/ Stand /ʃtant/	sch s ⁵⁾
/t/	консонант	tanzen /'tantsən/ bitte /'blɪtə/ Bad /ba:t/	t tt d ⁶⁾
/ts/	консонант	zehn /tse:n/ sitzen /'zɪtsən/	z tz
/tʃ/	консонант	Deutsch /dɔʏtʃ/	tsch
/ʊ/	вокал, краток, отворен	Fluß /flʊs/	u
/u:/	вокал, долг, затворен	Ruf /ru:f/ fuhr /fu:r/	u uh
/v/	консонант	will /vɪl/ November /no'vɛmbɛr/	w v ⁷⁾
/x/	консонант	machen /'maxən/	ch
/y/	вокал, долг, затворен	für /fy:r/ führe /'fy:rə/	ü y
/ʏ/	вокал, краток, отворен	wünschen /'vʏnfən/ Gymnasium /gʏ'mna:ziʊm/	ü y
/z/	консонант	so/zo:/, Rose/'ro:zə/	s ⁸⁾

- 1) Обично во суфиксот –ig на крајот од зборовите: *einig* /'aenɪç/, *gültig* /'gy:tlɪç/.
- 2) во ненагласени слогови на крајот од зборот, особено во -e, -el, -en, -er, -et и во префиксите *be-*, *ge-*: *mein* /maen/, *Vogel* /'fo:gəl/, *machen* /maxən/, *schöner* /'ʃø:nər/, *redet* /'re:dət/, *beginnt* /bə'ɡɪnt/, *gefällt* /gə'fɛ.t/.
- 3) На крајот од зборот или пред безвучна согласка: *Berg* /bɛrk/, *sagt* /zɑ:kt/.
- 4) На крајот од зборот или пред безвучната согласка : *lieb* /li:p/, *liebt* /li:pt/.
- 5) на почетокот од зборот /p/ или /t/: *spielen* /'ʃpi:lən/, *stehen* /'fte:ən/,
- 6) на крајот од зборот *Bad* /ba:t/, *Geld* /gɛlt/.
- 7) обично во зборовите од туѓо потекло: *Lokomotive* /loko'mo'ti:və/,
Violine /vio'li:nə/.
- 8) На почетокот на зборот пред вокал или во средината на зборот помеѓу вокали: *sie/zi:/*, *Wiese* /'vi:zə/.